

...a törvény szövedéke mindig fölfeslik valahol...

Van úgy, hogy nem megy a szekér (a gyermekvédelem sokokrös szeker), vagy gurulna az rendesen, de göröngyös az út, ill. sima a terep, csak háttal ül a hajtó a bakon. A rosszul kivilágított útról, a gépeltérítés veszélyeiről, valamint a vezetői engedély hiányáról ne is szóljunk!

■ Ha pedig rosszul mennek a dolgok, a gyalgó ember mit csinál? Negál, dehonasztál, lefumigál. Türelmetlenkedik, tehetetlenkedik, tapos (3 T). A hibák észlelésében jók vagyunk, azok kinyilatkoztatásában is, a felelősségvárásban, bűnbakkeresésben meg egyenesen verhetetlenek. Nem új keletű jelenség, utalnék a szálla-gerenda klasszikus példázatra. Nem elég, hogy szakmai mikrokozmoszunkat belengi a bulvársajtó ostoba, otromba demagógiája, magunk is ráteszünk magunknak néhány lapáttal. (A szakmán belüli mószer és direkt alátevés folklórját e helyt nem érintjük.)

Szóval, amikor ott a baj a küszöbön, megtorpanunk, az okok keresésére és saját szerepünk tisztázására kísérletet sem teszünk, viszont csípőből jön a vádaskodás, köpködés, és jönnek azok a rossz mondatok, amik marnak, sértenek, jobb lett volna, ha el sem hangzanak soha. Az sem mindegy persze, hogy ezek a bizonyos rossz mondatok hol, mikor, kinek a hangképző szervében képződnek. Mert ugye, ha szűk munkatársi körben, bizalmasan, meghittén fikázunk másokat, nem mondom, csúnya dolog, de viszonylag ártalmatlan.

A nyilvánosság előtt elhangzó beszélyekkel más a helyzet, ott azért meg kellene gondolni: azok hatnak, megülpednek, rossz szakmai közérzetet okozhatnak. Nyilván mindenki arra érzékenyebb, ami őt közelebbről érinti. A nagy egész izé irányában megmutatkozó közömbösségünk fordítottan arányos a territóriumunkat érintő ügyek irányában megmutatkozó érzékenységünkkel.

E sorok írója pl. a gyámhivatalokkal kapcsolatos igaz és igaztalan megnyilvánulásokra hajlamos jobban odafigyelni. Van mire! Nézzünk egy példát, mi az, ami a magamfajta csendes, peccsételős gyámhivatalnokot arra készíti, hogy felemelje fejét az aktakupacról.

A gyermekvédelem több médiatuti képviselője (a nyilatkozatható tízek

közül) mostanában szereti hangoztatni, hogy a gyámhivatalok törvénytértést követnek el, ha kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztettség miatt szakitják el a gyermeket a családjától.

Húha! Melyik országban tetszenek élni civilben? Abban, amelyben a törvényalkotók? Jó helyre tetszettek adresszálni üzenetüket onnan a messzi távolból?

1. *Ha az elhangzottakat – tulajdonképpen magát a citált cikkelyecsket – egyedi tartalma felől, önmagában tekintjük, akkor elmondhatjuk: derék beszéd, derék paragrafus, csak így tovább! Etikai és szociálteológiai szempontból vitathatatlan és örök igazságtartalmat hordoz. Meg a tévében is megmondták a rábeszélő show-ban: a gyerekek otthun a hele.*

2. *Ha azonban e szimpatikus normát a végrehajthatóság szempontjából vizsgáljuk, ajkunk fásult mosolyra fakad, mert e köztársaságban, mostanság lennének kénytelenek az idézett törvényt tisztelve alkalmazni. Hát ez nem megy. Mintha az elmúlt évek statisztikái arról szólnának, hogy a szülőktől elválasztott gyerekek min. 60 %-a a családok elszegényedése és annak következményei miatt került be a gyermekvédelmi rendszerbe.*

Rádöbentettek: az elmúlt 6 évben annyiszor sértettem meg a mód. és nem mód. 1997. évi XXXI. tv. 7. § (1) bekezdését, hogy szeretnék önként, azonnal helyet cserélni a whiskyssel. A kollégáim –megannyi Bonnie és Clyde - helyett is szégyellem magam. Mentségünkre annyit elmondhatunk, nem egyedül követtük el szörnyű bűntetteinket, voltak bűnsegdeink: házi orvosok, tanárok, szociális munkások. Utóbbiak, akik a gyermekjóléti szolgálatnál dolgoznak, fokozottan pártolták a bűnt. Hát nem vették észre, hogy a nevükben rejtőzik a megoldás? Nomen est omen! Nekik kell rendezebben szolgálni a gyerekek jólétét, csak

semmi elhelyezési javaslat ezentúl anyagi okok mián, tessék helyben megoldani!

Így képzelem: Kliens bemegy a gyermekjólétiibe, őt gyermekével és élettársával lakik a befogadó rokon családjával együtt annak egyszobás szükségkésében. Munka nincs, pénz nincs, segélyre nem jogosultak, az átmeneti szállásokat kimerítették, maga kéri a gyerekek beutalását, nem szeretné, ha tovább éhzenének.

Szolgálat (felvilágosít és megold): Uram/Asszonyom! Nem tudta, hogy a gyermeket kizárólag anyagi veszélyeztettség miatt nem szabad a családjától elválasztani? De ne legyen oly kétségbeesett, azért vagyunk (szolgálunk és védünk), hogy megoldjuk a problémáját. Nézzük csak, ezen a héten a gyámhivatal 8 kiutalható lakást jelzett felénk (hetente egyeztet a lakásosztallyal, és építeti a szociális bérlakásokat). A háromszobást hétfőn kiutaltattuk, átmenetileg megfelelné egy kétszobás emeleti? A saját segélykeretünk szerencsére bőséges, házi pénztárunkból azonnal felvehet rezsire meg élelemre valót. Szeretne már holnap munkába állni? A szomszéd szobában a kollégánóm 4 vagy 6 órás, szakképzettséget nem igénylő, jól fizető munkát tud ajánlani Önnek a kerületben.

Így dolgoztunk volna eddig is, ha hamarabb tetszettek volna szólni nekünk. Kár a késelemért, mert abból a külvárosi övezetből, ahol mi sértegetjük a törvényt, ebben az évben (szeptemberig) kétszer annyi gyerek került be az intézményhálózatba, mint tavaly összesen, elsősorban a családok elszegényedése miatt. Eddig azt hittük: külső (pl. a társadalmi viszonyokban keresendő) okok miatt van ez így, meg hogy a Ferge Zsuzsa igazat mond.

De most már tudjuk, hogy elkerülhető a beáramoltatás, ha a gyámhivatalok megjavulnak és megbánnak.

Ennek első bizonyosságaképpen napon-ta háromszor (reggel, délben, este) el fogjuk imádkozni a mód. 1997. évi XXI. tv. 7. § (1) bekezdését, „...A gyermek a szüleitől...” kezdetűt!

Pinezics Mária